

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Lukášem Pišvejcem ve věci

žalobce: **I. K.**
v ČR bytem X
zastoupený Mgr. Robertem Šupem, advokátem
sídlem Chebská 746/22, 353 01 Mariánské Lázně

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2026, č. j. OAM-2391-11/ZR-2026,

takto:

Žalobě se přiznává odkladný účinek.

Odůvodnění:

1. Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 25. 3. 2026, č. j. OAM-2391-11/ZR-2026 (*napadené rozhodnutí*), odňalo podle § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (*Lex Ukrajina*) ve spojení s § 10 odst. 2 a § 9 odst. 2 písm. b) zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců žalobci oprávnění k pobytu na území ČR za účelem dočasné ochrany, neboť žalobce jako žadatel o poskytnutí dočasné ochrany uvedl nepravdivé údaje. Žalobce totiž v žádosti o poskytnutí dočasné ochrany navzdory tomu, že v minulosti požádal o poskytnutí dočasné ochrany v Rumunsku, kde mu dočasná ochrana byla i udělena, uvedl, že nepožádal o poskytnutí dočasné ochrany v jiném členském státě EU. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu podle § 65 a násl. soudního řádu správního (s. ř. s.), s níž spojil návrh na přiznání odkladného účinku žalobě.
2. Žalobce podaný návrh odůvodnil tak, že v důsledku odnětí dočasné ochrany přijde o právo pobytu v ČR a o zaměstnání, ztratí zdravotní pojištění, přijde o denní kontakt s rodinou a hrozí mu přemístění do Rumunska, kde nemá žádné zázemí. Žalobce uvedl, že v ČR žije již 4 roky a pracuje zde. Bydlí v jiném bytě v tomtéž domě jako jeho rodiče a denně se s nimi stýká. Na území ČR žije rovněž žalobcova přítelkyně a bratr. Odnětí dočasné ochrany tak pro žalobce představuje nevratnou a zásadní újmu. Podle žalobce nebrání přiznání odkladného účinku žalobě důležitý veřejný zájem.
3. Žalovaný k žalobcovu návrhu uvedl, že skutečnost, že žalobce má na území ČR zajištěné zaměstnání a ubytování, nemá vliv na odnětí dočasné ochrany. Žalobci by hrozila závažná újma, odůvodňující přiznání odkladného účinku žalobě, tehdy, byl-li by nucen vycestovat na Ukrajinu; napadeným rozhodnutím ale žalobci nebyla uložena povinnost vycestovat z území ČR. Žalobci stále svědčí dočasná ochrana v Rumunsku, kam žalobce může vycestovat. Proto, že Rumunsko je členským státem EU, by žalobci v případě návratu do Rumunska měl být zajištěn srovnatelný standard ochrany jako v ČR včetně přístupu na trh práce. Nelze proto dovodit, že by žalobci v případě návratu do Rumunska hrozila závažná újma. Navzdory odnětí dočasné ochrany může žalobce v ČR oprávněně pobývat na základě bezvívizového styku po dobu tří měsíců (90 dnů). Protože podle žalovaného nebyly splněny

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

podmínky pro přiznání odkladného účinku žalobě, žalovaný navrhl, aby soud žalobcův návrh zamítl.

4. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
5. Smyslem přiznání odkladného účinku žaloby není oddálení účinku pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Jedná se o zvláštní nástroj, který má zabránit situaci, kdy by v důsledku okamžitého výkonu pravomocného rozhodnutí správního orgánu došlo ke zcela konkrétní, závažné a nevratné újmě. Poskytnutí odkladného účinku se tedy vyznačuje svým mimořádným charakterem. Soud přiznáním odkladného účinku ještě před rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby soud nerozhoduje tak, že by předjímal rozhodnutí ve věci samé, ale zjišťuje existenci zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku žaloby uvedených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Zákon stanoví dvě podmínky, které musí být současně splněny k tomu, aby bylo možné přiznat žalobě odkladný účinek; zaprvé výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a zadruhé přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
6. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že povinnost tvrdit a osvědčit skutečnost, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro žalobce znamenaly újmu, která je nepoměrně větší, než újma, která může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, stíhá samotného žalobce; postačuje přitom předpoklad tvrzené újmy. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2020, č. j. 8 As 203/2020-78, *„[n]ávrh na přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizován a osvědčen, protože je to stěžovatel, který je povinen tvrdit a osvědčit první z předpokladů pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tj. že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro něj znamenaly újmu, přičemž hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (viz usnesení ze 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20). (...) skutečnosti, z nichž je hrozící újma dovozována, se musí týkat zejména bezprostřední budoucnosti (...).“* K závažnosti hrozící újmy pak v usnesení ze dne 23. 2. 2012, č. j. 1 As 17/2012-30, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„[d]ůvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.“* Aby tedy žalobce dostal své povinnosti tvrdit a osvědčit vznik újmy, musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a za jak intenzivní by takovou újmu pocítoval. Musí dále osvědčit, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozhodnutím obává, by pro něj byl zásadním zásahem (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2023, č. j. 9 As 149/2023-82, bod 7). Ačkoliv byly tyto závěry vyřčeny ve vztahu k odkladnému účinku kasační stížnosti, uplatní se *mutatis mutandis* i na odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. Žalobce je tedy pro úspěšnost svého návrhu povinen tvrdit včas, úplně a konkrétně rozhodné skutečnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

o vzniku nenahraditelné újmy. Tvrdit a osvědčovat rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem, popř. i újmu, jež by měla vzniknout jiným osobám, je naopak úkolem žalovaného. Soud tedy není oprávněn zjišťovat splnění uvedených podmínek z úřední povinnosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. 2 Azs 163/2017-20).

7. Podle napadeného rozhodnutí byla žalobci udělena dočasná ochrana na území ČR v červnu roku 2022 (srov. str. 1 napadeného rozhodnutí). Soud tak považuje za osvědčené žalobcovo tvrzení, že v ČR pobývá bezmála 4 roky. Žalobce předloženou pracovní smlouvou a smlouvou o ubytování osvědčil, že má v ČR zajištěno ubytování a práci. Z napadeného rozhodnutí dále vyplývá, že na území ČR pobývají na základě udělené dočasné ochrany žalobcovi rodiče (srov. str. 3 napadeného rozhodnutí), zatímco podle žalobních tvrzení i napadeného rozhodnutí v Rumunsku žalobce žádné vazby nemá.
8. Soud souhlasí s žalobcem, že v důsledku odnětí oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany žalobce pozbyl právní titul k pobytu na území ČR. Podle § 7 odst. 2 věty první Lex Ukrajina se žalobce ode dne udělení dočasné ochrany považuje za pojištěnce v rámci systému veřejného zdravotního pojištění; v důsledku odnětí dočasné ochrany žalobce tento status pojištěnce pozbyl. V předchozím odstavci rekapitulované okolnosti žalobcova soukromého a rodinného života svědčí o tom, že se žalobce za dobu svého pobytu v ČR řádně integroval a má v ČR sociální vazby, zatímco v Rumunsku žalobce žádné vazby nemá. Právními následky napadeného rozhodnutí žalobci hrozí závažná újma spočívající v tom, že žalobce ztratí právní titul k pobytu na území ČR v podobě dočasné ochrany, čímž přijde o možnost osobního kontaktu se svými rodiči, o zařazení do systému veřejného zdravotního pojištění a o oprávnění v ČR legálně pracovat. Na pozbytí účasti v systému veřejného zdravotního pojištění a oprávnění v ČR legálně pracovat v důsledku odnětí oprávnění k pobytu na území ČR za účelem dočasné ochrany žalobci nic nemění žalovaným tvrzená možnost žalobce pobývat v ČR po dobu 90 dnů na základě bezvízového styku dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806 ze dne 14. 11. 2018 (srov. čl. 4 odst. 1 ve spojení s přílohou II uvedeného nařízení), zároveň nelze s jistotou předpokládat, že soud stihne rozhodnout o žalobě před uplynutím doby, po kterou je žalobce oprávněn pobývat v ČR na základě bezvízového styku. První podmínku pro přiznání odkladného účinku žalobě proto soud považoval za splněnou.
9. K újmě hrozící přiznáním odkladného účinku jiným osobám soud uvádí, že žalovaný netvrdil ani z ničeho nevyplývalo, že by přiznání odkladného účinku žalobě mohlo v dané věci způsobit újmu jiným osobám. Zdejší soud proto shledal, že přiznání odkladného účinku žalobě nezpůsobí újmu jiným osobám.
10. Tvrdit a osvědčit možný rozpor přiznání odkladného účinku žalobě s důležitým veřejným zájmem bylo úkolem žalovaného, který však žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že by přiznání odkladného účinku žalobě bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem, netvrdil. Ani soudu nebylo zřejmé, že by přiznání odkladného účinku žalobě bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
11. Protože byly kumulativně splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku žalobě podle § 73 odst. 2 s. ř. s., soud tímto usnesením žalobě přiznal odkladný účinek.
12. O náhradě nákladů řízení, které případně vznikly v souvislosti s návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě, rozhodne soud až v rozhodnutí, jímž bude řízení v projednávané věci skončeno (srov. § 145 zákona občanského soudního řádu ve spojení s § 64 s. ř. s. a § 61 odst. 1 s. ř. s.).

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

13. Závěrem soud dodává, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

Přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí (§ 73 odst. 3 s. ř. s.).

Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

Plzeň 7. května 2026

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
samosoudce